

PROJEKT BUDOWLANY

1.

OBIEKT: *Budynek garażowy*

ADRES: *Gajewo, gm. Giżycko, dz. nr 298/3*

TEMAT: *Instalacje elektryczne wewnętrzne*

STADIUM : *Projekt budowlany*

INWESTOR: *Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji
ul. Obwodowa 6
11-500 GIŻYCKO*

PROJEKTANT: *mgr inż. Andrzej Turakiewicz*

GIŻYCKO maj 2019r

ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA

1. Opis techniczny

2. Obliczenia techniczne

3. Rysunki :

3.1.	Plan zagospodarowania terenu	- rys. E1
3.2.	Uziom fundamentowy	- rys. E2
3.3.	WLZ, tablice, ruraż	- rys. E3
3.4.	Obwody odbiorcze	- rys. E4
3.5.	Instalacja odgromowa	- rys. E5
3.6.	Tablica TK	- rys. E6
3.7.	Tablica Tgr1	- rys. E7
3.8.	Tablica Tgr2	- rys. E8

OPIS TECHNICZNY

do projektu technicznego instalacji elektrycznych w obiekcie: budynek garażowy w m. Gajewo, gm. Giżycko, dz. nr 298/3.

1. Podstawa opracowania

- ◆ zlecenie Inwestora;
- ◆ podkłady budowlane;
- ◆ obowiązujące przepisy, normy i wytyczne projektowania;

2. Zakres opracowania

Projekt obejmuje wykonanie następujących elementów:

- ◆ obwody rozdzielcze (wewnętrzne linie zasilające);
- ◆ tablice rozdzielcze
- ◆ instalacja odbiorcza oświetlenia ogólnego i gniazd wtyczkowych;
- ◆ instalacja ochrony od porażeń i połączeń wyrównawczych.

3. Włz zasilające

- ◆ Przewidziano wykonanie następujących obwodów rozdzielczych:
  - a. 3-fazowego YAKY 4*35, dł. łącznej ok. 110m, wyprowadzonego z istniejącej rozdzielni głównej RG do tablicy TK;
  - b. 3-fazowego YDY 5*10, dł. 5m, wyprowadzonego z tablicy TK do tablicy Tgr1;
  - c. 3-fazowego YDY 5*4, dł. 45m, wyprowadzonego z tablicy TK do tablic Tgr2.
- ◆ Kabel do tablicy TK układać w części na ścianie istn. budynku w rurze SV50, następnie bezpośrednio w ziemi w wykopie na głębokości 70 cm na warstwie podsypki piaskowej grub. 10 cm.
- ◆ Następnie kabel przykryć warstwą piasku grub. 10 cm, warstwą gruntu rodzimego grub. 15 cm i folią kablową koloru niebieskiego.
- ◆ Na kablu założyć opaski opisowe co 10m.
- ◆ W budynku włz należy układać w osłonie z rurek izolacyjnych RVS 47 p.t..
- ◆ Trasę włz przedstawiono na projekcie zagospodarowania terenu – rys nr E1.

4. Tablice rozdzielcze

- ◆ Przewidziano zastosowanie prefabrykowanych rozdzielnic naściennych RN-55, prod. Legrand Polska Sp. z o.o, wykonanych w II klasie ochronności, wyposażając je w aparaturę modułową, mocowaną na standardowej szynie TH35:
- ◆ Tablice należy umieścić na ścianie na wysokości ok. 1,6 m od posadzki, zgodnie z usytuowaniem przedstawionym na planie instalacji.
- ◆ Typy tablic i wyposażenie - wg rys E6, E7, E8.

5. Instalacja odbiorcza

- ◆ Instalację należy wykonać przewodami kabelkowymi YDYżo 3*1,5/2,5/750V, YDYżo 5*1,5/2,5/750V układanymi p.t. w układzie sieciowym TN-S.
- ◆ Przewidziano zastosowanie osprzętu bryzgoszczelnego.

- ♦ Wysokość mocowania osprzętu :
  - łączniki, kasety sterownicze - 1,4 m od posadzki,
  - gniazda wtykowe - 1,3 m od posadzki.
- ♦ W obwodach oświetleniowych zaprojektowano oprawy bryzgoszczelne (IP54).

6. Instalacja przeciwprzepięciowa

- ♦ Ochrona od przepięć atmosferycznych i łączeniowych zrealizowana będzie za pomocą trójfazowego ogranicznika przepięć klasy B+C typu DEHNventil TNS 255, firmy DEHN o prądzie udarowym 25kA i poziomie ochrony $< 1,5\text{kV}$, zamontowanego w tablicy TK.

7. Instalacja ochrony od porażeń

- ♦ Zgodnie z postanowieniami Polskiej Normy PN-IEC 60364 „Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych” jako środek ochrony przeciwporażeniowej projektuje się szybkie wyłączenie zasilania w układzie sieciowym TN-S.
- ♦ Ochrona przez zastosowanie szybkiego wyłączenia jest realizowana za pomocą wyłączników instalacyjnych nadmiarowo-prądowych typu S 300, zastosowanych w poszczególnych obwodach instalacyjnych oraz wyłączników różnicowoprądowych typu P 300 o prądzie zadziałania $I_{\Delta N} = 30\text{ mA}$, zainstalowanych w tablicy rozdzielczej.
- ♦ W obwodach gniazdkowych należy zastosować gniazda wtyczkowe ze stykami ochronnymi, do których należy podłączyć przewód ochronny PE. Przewód ochronny PE należy również doprowadzić do wszystkich wypustów oświetleniowych.
- ♦ Należy wykonać **połączenia wyrównawcze główne** przyłączając do głównej szyny uziemiającej, zamontowanej w kotłowni, wszystkie metalowe ciągi instalacyjne wprowadzone do budynku mieszkalnego. Szynę podłączyć do uziomu fundamentowego i połączyć z zaciskiem PE tablicy TM. Do połączeń wyrównawczych zastosować przewód LgYżo 16mm^2 .

8. Instalacja odgromowa

Na budynku zaprojektowano instalację odgromową typu lekkiego zgodnie z wymaganiami normy PN-IEC 1024-1/1995 Ochrona podstawowa.

8.1. Zwody poziome

- ♦ Ze względu na brak odpowiednich przewodzących elementów konstrukcyjnych dachu, tj. zwodów naturalnych, należy wykonać zwody sztuczne, tzn. siatkę przewodów umieszczonych na dachu tylko w celu odprowadzenia prądu piorunowego.
- ♦ Zgodnie z normą PN-86/E-0503/01 projektuje się zwody poziome niskie.
- ♦ Zwody należy wykonać z drutu ocynkowanego $\phi 8\text{mm}$.
- ♦ Przewody tworzące siatkę zwodów należy trwale zamocować na wspornikach odstępowych, stosując jeden z systemów mocowań polecanych przez firmę DEHN Polska.
- ♦ Wsporniki dystansowe winny zapewnić odległość minimum 2cm od powierzchni dachu.
- ♦ W przypadku zastosowania wsporników przykręcanych należy zwrócić szczególną uwagę na elementy uszczelniające zapobiegające przedostawaniu się wilgoci do wnętrza budynku.

- ◆ Połączenia między zwodami należy wykonać przy pomocy złączek produkcji DEHN Polska Sp. z o.o.
- ◆ Kominy należy wyposażyć w zwód pionowy i połączyć z siatką zwodów poziomych.
- ◆ Dodatkowo zamontować zaciski rynnowe przy dwóch narożnikach budynku i przejściu zwodów w przewody odprowadzające.

8.2. Przewody odprowadzające

- ◆ Przewiduje się wykonanie przewodów odprowadzających sztucznych z materiału zastosowanego na zwody poziome.
- ◆ Zaprojektowano cztery przewody odprowadzające w narożnikach budynku, stanowiące bezpośrednią kontynuację zwodów poziomych.
- ◆ Montaż przewodów należy wykonać na wspornikach z zachowaniem odległości min. 2cm od ścian budynku i 1,5m pomiędzy wspornikami.

8.3. Przewody uziemiające

- ◆ Do połączenia przewodów odprowadzających z uziomem należy zastosować przewody uziemiające.
- ◆ Przewody uziemiające należy wykonać z bednarki ocynkowanej 25*4.
- ◆ W miejscu połączenia przewodów odprowadzających z przewodami uziemiającymi należy umieścić zaciski probiercze.
- ◆ Zaleca się montaż zacisków probierczych na wysokości $0,5 \div 0,7$ m nad poziomem gruntu z możliwością umieszczenia ich w typowych puszkach izolacyjnych 15*15*5 cm.

8.4. Uziomy

- ◆ Należy wykonać **uziom fundamentowy**.
- ◆ **Uziom fundamentowy** wykonać płaskownikiem Fe 30*4, ustawionym na wspornikach w fundamencie murów zewnętrznych poniżej warstwy izolacyjnej, dłuższym bokiem pionowo.
- ◆ Uziom zgłosić do odbioru przez inspektora nadzoru robót elektrycznych przed wylaniem betonu
- ◆ Jeżeli uziom fundamentowy nie zapewni wymaganej rezystancji należy zastosować dodatkowe uziomy pionowe.
- ◆ Dodatkowe uziomy pionowe należy pogrążyć w gruncie w odległości nie mniejszej niż 1m od zewnętrznej krawędzi budynku w taki sposób, aby ich najniższa część była umieszczona na głębokości nie mniejszej niż 3m, a najwyższa – nie mniej niż 0,5m pod powierzchnią ziemi.
- ◆ Ze względu na wymaganą trwałość i pewność działania zaleca się wykonanie uziomów pionowych ze stali powlekanej warstwą miedzi (np. stosowane powszechnie w energetyce uziomy firmy GALMAR).
- ◆ Od uziomu wyprowadzić płaskownik ocynkowany Fe/Zn 25*4 do złączy kontrolnych ZK.
- ◆ Wypadkowa wartość rezystancji uziemienia nie powinna przekraczać 10Ω .
- ◆ Po zakończeniu robót wykonać metrykę urządzenia piorunochronnego.

9. Uwagi końcowe

1. Ze względu na brak danych dotyczących sieci zewnętrznej pominięto obliczenia skuteczności ochrony przeciwporażeniowej.
2. Przed oddaniem instalacji do eksploatacji należy wykonać badania i pomiary:
  - ◆ pomiar rezystancji izolacji wlv kablowego,
  - ◆ pomiar rezystancji izolacji obwodów rozdzielczych i odbiorczych,
  - ◆ pomiar skuteczności ochrony przeciwporażeniowej,
  - ◆ pomiar ciągłości przewodów ochronnych,
  - ◆ sprawdzenie działania wyłączników różnicowoprądowychi sporządzić protokoły oraz opracować dokumentację powykonawczą uwzględniającą ewentualne zmiany trasy instalacji.
3. Użyte do budowy materiały i urządzenia powinny posiadać certyfikaty dopuszczenia do obrotu i stosowania w budownictwie zgodnie z Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz.U.04.92.881).
4. Całość robót wykonać zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami oraz opracowaniem **"Warunki Techniczne Wykonania i Odbioru Robót Budowlano-Montażowych – cz. V Instalacje Elektryczne"**.

OPRACOWAŁ:

OBLICZENIA TECHNICZNE

I. Bilans mocy, dobór zabezpieczeń i przekroju przewodów wlv

L.p.	Odbiór	P _s [kW]	I _s [A]	Wlv	Zabezpieczenie
1.	Tablica Tgr2	0,65	3,0	YDYžo 5*4	S303 C25 w TK
2.	Tablica Tgr1	6,93	10,5	YDYžo 5*10	S303 C32 w TK
3.	Tablica TK	9,48	14,4	YAKY 4*35	WTN-1/gG50A w RG

II. Sprawdzenie skuteczności ochrony przeciwporażeniowej

Pominięto ze względu na brak danych dotyczących sieci zewnętrznych.
Należy wykonać pomiar skuteczności ochrony przeciwporażeniowej po wykonaniu instalacji.

III. Obliczenie spadku napięcia

Obliczenia przeprowadzono dla najdalszego gniazda 230 V, zasilanego z tablicy Tgr2

L.p.	Wyszczególnienie	P _{si} [kW]	L _i [m]	S _i [mm ²]	Δu _i [%]
1.	Obw. rozdzielczy RG - TK	9,48	110	35	0,53
2.	Obw. rozdzielczy TK - Tgr2	1,95	45	4	0,24
3.	Tgr2 – gniazdo 230V	1,0	15	2,5	0,41
RAZEM					1,18

Zgodnie z PN-IEC 60634 dopuszczalny ΔU_% w instalacji odbiorczej, liczony od złącza do dowolnego odbiornika, wynosi 4%.

Spadek napięcia nie przekracza wartości dopuszczalnej.

IV. Określenie poziomu ochrony i wymiarów oka siatki zwodów poziomych

- Ze względu na zagrożenie pożarem, zgodnie z PN-86/E-05003/3 przewidziano **siatkę zwodów o wymiarach (10m * 10 m).**
- Odpowiada to **II poziomowi ochrony odgromowej i efektywności ochrony – 95%** zgodnie z normą międzynarodową IEC 1024-1.
- Ze względu na układ bryły budynku przyjęto wymiar oka siatki ≈ (12*12)m.

V. Określenie liczby przewodów odprowadzających

- Obwód dachu $O \approx 2 \cdot (27,9 + 12,3) \approx 80\text{m}$
- Bok siatki zwodów $k = 10\text{m}$
- Liczba przewodów $N = O/k \approx 8 > N_{\min} = 2$

Przyjęto **N=4** ze względu na układ bryły budynku, bezpośrednią kontynuację zwodów i możliwość poprowadzenia przewodów odprowadzających.

VI. Ocena poprawności projektowanego uziomu otokowego (wg IEC 1024-1)

- Rodzaj gruntu   grunt piaszczysty z piasków słabo gliniastych i gliniastych
- Rezystywność gruntu $\rho_{sr} = 200\Omega m$; $\rho_{max} = 600\Omega m$
- Wymiary uziomu $a = 27,5m$; $b = 12m$
- Powierzchnia objęta $A = a * b = 330m^2$
- Zastępczy promień $R = \sqrt{A/\pi} = 10,25m$
- Minimalna długość uziomu w
zależności od rezystywności
gruntu i poziomu ochrony $l_{min} = 5m$
- Ocena $R > l_{min}$ **uziom otokowy jest wystarczający**

OPRACOWAŁ: